

Írta: Bágya Rita

2017. május 08. hétfő, 13:11 -

M. Kiss Sándor tudományos főigazgató-helyettes megnyitó beszédében kiemelte a RETÖRKI és a Kodolányi János Főiskola stratégiai együttműködésének fontosságát

Harmadik alkalommal kutatták a rendszerváltás eseményeit a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum (RETÖRKI), valamint a Kodolányi János Főiskola (KJF) által közösen kiírt fiatal kutatói pályázatot elnyert hallgatók. A két intézet szakmai együttműködése 2014-ben indult. A Fiatal kutatói pályázat hat hónapos kutatómunka, melynek 2016. július 1. és 2016. december 31. közötti időszakáról március 29-én tartottak beszámolót a RETÖRKI konferenciatermében.

Dr. Bíró Zoltán, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet és Archívum főigazgatója, M. Kiss Sándor, a RETÖRKI tudományos főigazgató-helyettese, Horváth Péter, a RETÖRKI általános főigazgató-helyettese mellett a meghallgatáson a Kodolányi János Főiskola nemzetközi tanulmányok és történelem tanszékét Dr. Vizi László Tamás rektorhelyettes, Dr. Zachar Péter Krisztián tanszékvezető főiskolai tanár és Dr. Simon János egyetemi tanár, a RETÖRKI tudományos tanácsadója képviselte.

M. Kiss Sándor tudományos főigazgató-helyettes megnyitó beszédében kiemelte a RETÖRKI és a Kodolányi János Főiskola stratégiai együttműködésének fontosságát, megerősítve, hogy a program sikerességét az is mutatja, hogy most is négy hallgató vehetett részt benne. Külön örömét fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy ismét előtérbe kerültek részben vagy egészben kevésbé körbejárt helytörténeti témák – ahogy a múlt esztendőben Székesfehérvár – idén Kecskemét és Salgótarján viszonylatában. Jelentős kutatási anyag gyűlt össze a szlovák szemszögből vizsgált Bős-Nagymaros ügyében, valamint komoly segítséget nyújtott az Archívumban dolgozó, a levéltár kialakításában tevékenykedő hallgató is.

Simon János köszöntötte a jelenlévőket, majd a programban részt vevő fiatal kutatók számoltak be szakmai munkájuk folyamatáról, eredményeiről.

Hegedűs Katarina: A bős-nagymarosi vízlépcső (A magyarországi döntés szlovák szemszögből). Bőséges a téma, amiről nagyon sok mindent fel lehetne még dolgozni – mondta el, majd hozzátette: „hosszú-hosszú éveken keresztül lehetne róla beszélni, mivel úgy gondolom, nem feldolgozott még a kérdés, legalábbis nem annyira, amennyire kellene. Főleg, ha a magyarországi döntést cseh és/vagy szlovák szemszögből nézzük meg.” Dolgozatában számos fel nem dolgozott szlovák forrás: levelek, tanulmányok, újságcikkek, jegyzőkönyvek találhatóak, melyek nagy részére Somorjáról származik, de talált forrásokat itt, a Rendszerváltás Történetét Kutató Intézet Archívumában is. Kiemelte: témaválasztásának célja egy átfogó kép kialakítása a bős-nagymarosi vízlépcső, ezen belül a csehszlovák-magyar együttműködések ügyéről, 1988 előtt és 1988-1991 között. Tanulmányában ezen kívül rávilágított a csehszlovákiai magyar kisebbség helyzetére is. Kutatásai során jelentős mennyiségű irat- és forrásanyag gyűlt össze, melyet a RETÖRKI Archívuma részére át is ad, hogy ez által is tovább kutatható legyen majd a téma.

Hegedűs Tamás: Magyar demokrata rendszerváltók története Kecskeméten 1987-1990 (A kecskeméti MDF-alapítástól a választásokig). A kecskeméti MDF történetét vizsgálta az alapítástól az első szabad választásokig, különös tekintettel a helyi MDF megalakulására, médiaszerepléseire, szervezett eseményeire, a helyi sajtóban való megjelenéseire és helyi ellenzékkel való viszonyára. Tanulmányában két fő kutatási forrásra támaszkodott: a korabeli sajtóban található interjúkra, valamint az általa – a korabeli eseményeket meghatározó – személyekkel készített interjúira. Beszámolójában kitért arra is, hogy tudomása szerint ezt a témát még senki nem tárt fel Kecskeméten, különös tekintettel a helyi MDF 1989-es történetére.

Írta: Bágya Rita

2017. május 08. hétfő, 13:11 -

Nagy Artúr: A rendszerváltoztatás folyamatai Salgótarjánban, kiemelten a helyi MDF története. Kifejezetten érdekesnek találta, hogy egy gyökereiben szocialista berendezkedésű várossal – szülővárossal – kapcsolatban megvizsgálja a rendszerváltozás folyamatait, azon belül is az MDF helyi szervezetét. Tanulmányában szó esik Salgótarján történetéről és gazdaságáról, az MDF történetéről, tevékenységéről Salgótarjánban és Nógrád megyében egyaránt, különös tekintettel a március 15-i eseményekre, illetve a salgótarjáni MDF programjára. Kiemelte: eredetileg csak Salgótarjánra fókuszált volna, de amikor az anyagokat dolgozta fel, nem tudta figyelmen kívül hagyni Nógrád megye másik három nagy települését: Balassagyarmatot, Szécsényt és Pásztót, így ezek is bekerültek a tanulmányba. Dolgozatának végén névmutató található, melyben felsorolja azokat a személyeket, akik markáns szereplői voltak a helyi MDF szervezeteknek.

Jónás Róbert munkája nem egy kutatási téma köré épült, hanem a RETÖRKI Archívum napi működésében vállalt aktív szerepet. Részt vett az Archívum nyilvántartó rendszerének fejlesztésében, valamint iratok feldolgozásával és rendezésével is foglalkozott. Beszámolójában kitért arra, hogy e munka során mind a levéltári-szakmai, mind pedig a történeti ismeretei bővültek. Megismerkedett a levéltár ügyének fejlődésével – a negyvenes évek közepétől napjainkig, nyomon követve a főbb intézményi és jogi-környezeti változásokat – és az iratkezelés szabályaival. A félév alatt végzett tevékenységei közül kiemelte és röviden bemutatta a Pozsgay-iratokhoz kapcsolódó munkáját. Ezen iratok annak a kaliforniai Hoover-Intézethez kivitt (1997) dokumentumcsoportnak képezik egy részét, amely 2015-ben került a RETÖRKI Archívumába. Az iratokhoz a feldolgozása során részletes jegyzéket és segédanyagot is készített, ezáltal is mélyebb ismereteket szerezve Pozsgay politikai tevékenységével és a rendszerváltásban vitt szerepével kapcsolatban.

Jónás Róbert a Rendszerváltó Archívum folyóirat 2017. márciusi számában publikálta munkája egy másik szeletét: Az informatika és az információs társadalom hatása a levéltárakra címmel.

A RETÖRKI Fialal Kutatói programjában részt vevő hallgatók beszámolója

Írta: Bágya Rita

2017. május 08. hétfő, 13:11 -

Zárásként M. Kiss Sándor, a RETÖRKI tudományos főigazgató-helyettese az Intézet nevében megköszönte az együttműködést és a hallgatóknak a kiváló és értékes tanulmányokat.

Bágya Rita

Fotók: Havasi Dániel

(forrás: Nemzeti Fórum)